

PlansystemDK

- nyt plansystem for digitale plandata

Af Kirsten Elbo, Erhvervs- og byggestyrelsen og
Henrik Larsen, Planområdet, Skov- og Naturstyrelsen

I regi af Servicefællesskabet for Geodata lægges der for tiden sidste hånd på udviklingen af et nyt plansystem, »Plansystem-DK«, til håndtering af kommunale plandata. Systemet skal sikre en simpel måde for kommunerne til at indmelde planer til staten på. Samtidig bliver der let adgang til planerne for alle. Arbejdet med PlansystemDK kan følges på hjemmesiden: www.plansystemdk.dk

Med det nye Plansystem skal planer kun meldes ind til staten én gang og ét sted. Alle institutioner som i følge lovgivningen skal have planerne - samt andre som kommunerne ønsker skal have planerne - vil automatisk modtage besked om nye planer fra systemet. Der vil således blive mulighed for den enkelte kommune at lægge e-mailadresser til forskellige samarbejdspartnere ind i systemet.

På sigt vil der blive arbejdet på at også krav om indsendelse af planer - i form af pdf-filer eller lignende - til arkivmyndighederne vil være opfyldt, når planerne er meldt ind i systemet.

Endvidere arbejdes der på at sikre en sammenhæng med matriklen og tinglysningen, således at også fremtidens »tinglysning« vil være på plads, når lokalplanerne er registreret i systemet. Til dette formål samarbejdes med SFG's Nytænkingsudvalg for Ejendomsdannelsen og derigennem med det igangværende tinglysningsudvalg.

Som alle andre vil kommunerne i PlansystemDK kunne se planerne på baggrund af forskellige grundkort, hente planerne ned til egen PC eller koble sig på forskellige tjenester (WMS / WFS).

Kommunen vil kunne se egne planer i sammenhæng med andre kommuners planlægning. Herved bliver det blandt andet muligt at lægge planer sammen på tværs af kommunegrænserne - fx i forbindelse med den kommende kommunalreform.

Afløsning af det eksisterende planregister

Systemet vil når det er færdigudviklet afløse det eksisterende planregister. Ved indmelding af planerne i PlansystemDK er kravet om indmelding af plandata til et fælles register dermed også opfyldt. Herefter vil det således ikke længere være nødvendigt at opdatere det eksisterende planregister.

Fremtidigt krav om at benytte PlansystemDK

I foråret 2006 vil systemet blive sat i drift. Det vil blive et krav, at kommunerne skal melde planer ind til staten via det nye plansystem.

Dette vil fx ske via en bekendtgørelse med ophæng i planloven, som forpligter kommunerne til at melde planer ind til staten via PlansystemDK.

Fælles datamodel PlanDK2

PlansystemDK vil i første omgang indeholde kommunernes lokalplaner (byplanvedtægter mm.), kommuneplanrammer og zonekort. Både planernes egenskabsdata og den geografiske udstrækning vil være tilgængelig. Endvidere skal de juridiske plandokumenter vedlægges i form af pdf-filer (på sigt evt. i XML-format).

Eneste krav er, at data er bygget op efter den fælles datamodel PlanDK2! Denne datamodel er udarbejdet via et samarbejde mellem Landsplanafdelingen, KL, KMS, Erhvervs- og Byggestyrelsen, Told&Skat samt repræsentanter for kommunerne. Datamodellen har været sendt til høring i 2004. Der er siden fremsendt forskellige kommentarer og ønsker til ændringer og udvidelse PlanDK2.

Det igangværende arbejde med fremtidens kommuneplanlægning vil i øvrigt også nødvendiggøre en revision i form af tilføjelser om fx anvendelsesbestemmelser for kommuneplanrammer i det åbne land mv.

På Plansystemets hjemmeside vil der være mulighed for at fremsende sådanne ønsker til hvordan modellen bør udvikle sig.

En arbejdsgruppe omkring PlansystemDK vil løbende vurdere en fremtidig revision af modellen. En sådan revision vil ske på baggrund af en høring blandt kommunerne m.fl.

Der er udarbejdet en XML / GML-profil for PlanDK2, som vil blive godkendt som OIO/XML standard i samarbejde med Sektorstandardiseringsudvalget for Miljødata og Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

Flere muligheder for at indmelde planer

Der vil blive flere muligheder for at indmelde planer i systemet. Planer kan registreres og digitaliseres online via almindelige internetbrowsere, almindelige GIS-formater kan uploades og endelig kan der fremsendes en XML / GML-fil. Der bliver også mulighed for masseupload af planer, således at fx et samlet GIS-tema, som indeholder alle kommunens lokalplaner, kan uploades i »ét hug«.

Når en plan er meldt ind i plansystemet vil kommunen modtage en kvittering med oplysning om hvilke data der er indmeldt, hvem der har modtaget planen og en liste over hvilke matrikler som er (hele eller delvist) omfattet af planen.

Ved indmeldelse vil der ske en validering af planen. For at planen kan accepteres af systemet skal egenskabsdata være etableret i overensstemmelse med PlanDK2. Hvis fx obligatoriske felter ikke er udfyldt vil kommunen blive gjort specifikt opmærksom på hvilke oplysninger der mangler. Efter ny indtastning af disse vil planen blive lagt i systemet.

Der vil også ske en simpel topologisk rensning af planernes geografi. Er planerne ikke samlet til polygoner, er der »sløjfer« (krydsende linier) i polygonen mm. vil dette blive rettet. Også her vil der blive gjort opmærksom på hvilke rettelse der er foretaget og kommunen skal godkende disse. Da det som nævnt er muligt at trække planerne ud af systemet »i den anden ende« (downloade) kan plansystemet benyttes til at rense data for topologiske fejl.

På sigt kan det tænkes, at der kan udvikles anden typer af geografiske valideringer, fx forskellige services hvor planernes geografi sammenlignes. Er der fx en kommuneplanramme på det sted hvor der findes en lokalplan (jf. planlovens krav)? Ligger lokalplaner inde for strandbeskyttelseslinien? Behovet for sådanne services vil blive undersøgt i det videre arbejde.

Vi opfordre til at interesserede indsender forslag og ideer til udvikling af PlansystemDK på projektets hjemmeside.

De nye kommuneplaner og PlanDK3

Systemet er udviklet som et projekt under Servicefællesskabet for Geodata. En følgegruppe bestående af Miljøministeriet, Erhvervs- og Byggestyrelsen og KL har sammen med en række kommuner kommet med forslag til udarbejdelsen af kravspecifikationen. Den Digitale Taskforce har støttet udviklingen økonomisk.

Endvidere koordineres med initiativerne i Projekt Kommunalreform og Digital Forvaltning (KDF) således at PlansystemDK vil kunne indgå i den planlagte »Danmarks Miljøportal« (se www.miljoeforvaltning2007.dk).

KDF har blandt andet igangsat initiativer som vil standardisere data vedrørende de nuværende regionplantermaer. De datamodeller som bliver resultatet af dette arbejde kaldes 'PlanDK3'. Også disse datamodeller vil blive til på baggrund af en høring blandt kommuner og andre. De standardiserede regionplandata vil blive centrale i fremtidens kommuneplaner og vil blive indarbejdet i PlansystemDK.

Landsplanområdet i Miljøministeriet vil i løbet af 2006 fremlægge diskussionsoplæg om udformningen af fremtidens kommuneplaner, herunder hvilke data der skal ligge til grund. PlansystemDK vil løbende blive revideret i takt med resultaterne af de aftaler der i denne forbindelse laves med kommunerne m.fl..

Det vil inden 1. januar 2007 blive muligt for kommunerne at se de eksisterende regionplantermaer i PlansystemDK og på sigt vil det blive muligt at vedligeholde disse via PlansystemDK.

Fremtidens digitale planer

Det er i datamodellen sikret, at der findes

links til dels de juridiske plandokumenter, dels til fx de fulde kommuneplandokumenter på kommunernes hjemmesider. Der findes således muligheder for at udvikle sammenhængen mellem PlansystemDK og kommunernes »dynamiske« planer på hjemmesider. En speciel udfordring ligger i hvordan fremtidens juridisk gældende plan kan fremstå i digital form – en problematik som kræver samarbejde med justitsministeriet o.a.

I det igangværende arbejde om udformningen af fremtidens kommuneplanlægning vil problematikken om fremtidens digitale planer blive rejst.

Bidrag til fremtidens digitale forvaltning

Opbygningen af systemet sker efter principperne i den såkaldte Serviceorienterede IT-arkitektur (SOA), som anbefales af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Dette betyder, at PlansystemDK vil kunne spille sammen med andre systemer i fremtidens digitale forvaltning.

Eksternt vil systemet kunne levere data online vha. af WMS / WFS. Fra starten vil PlansystemDK endvidere levere plandata til OIS (den Offentlige Informations Server). Det er således de samme planoplysninger, der ses i de to systemer.

Det vil være muligt for den enkelte kommune at koble sagsbehandlersystemer direkte sammen med PlansystemDK, således at de data som anvendes i sagsbehandlingen trækkes online fra det fælles plansystem.

Kom hurtigt i gang

Ikke kun kommunerne vil få adgang til planerne. Det vil blive muligt for alle borgere, virksomheder og offentlige myndigheder - at se planerne på kort, koble sig på systemet eller overføre planerne til egen PC (downloade planerne). Testkommuner melder p.t. data ind i systemet. Data for disse kommuner findes allerede i systemet, og der vil snart blive muligt for andre kommuner at lægge data ind i systemet.

Det vil på hjemmesiden fremgå hvornår der lukkes op for indmelding af planer til systemet. Der er flere fordele ved at komme hurtigt i gang. Ud over den lette måde at indmelde planer til staten på er det muligt via systemet at sammenlægge data på tværs af kommunegrænser, validere attributdata og planers geografi samt sikre at kommunens plandata også vises sammen med andre ejendomsdata ved opslag i OIS.

Servicefællesskabet for Geodata
PlansystemDK
Nyheder Indmeld planer Se planer Hent planer WMS / WFS

Emner
Om PlansystemDK
Datamodel PlanDK2
Tidsplan
Hjælp
Kontakt og Medie
Afm. spørgsmål (FAQ)

PlansystemDK, nyt plansystem for kommunale plandata
Et nyt plansystem bliver sat i drift i foråret 2006. - Systemet gør det simpelt for kommunerne at melde planer ind til staten og giver en let adgang for alle til kommunernes planer. - Det bliver et krav, at kommunerne skal melde planer ind til staten via det nye system. - PlansystemDK vil afløse det eksisterende planregister.

PlansystemDK
20. oktober 2005

Adgang til PlansystemDK:

Projektets parter
Danmarks Miljøministeriet
Miljøministeriet
Klim- og Naturstyrelsen

Links